

«Sözcü»

Category: Kitapcy, Publisistika
написано kitapcy | 23 января, 2025
"Sözcü" «SÖZCÜ»

Türkiye respublikasynyň taryhynda hiç bir gazet «Sözcü» gazeti ýaly sistematiki hüjüme uçran däldir.

Gazet 4.877 gün bări arakesmesiz çapdan çykyp gelýär.

Şunça wagtyň içinde garşymyza 800-den gowrak hak isleýiň arzasy (tazminat davası – санкции в хозяйственных отношениях –т.б.) suda berildi.

Müňden gowrak aýyplaw şikaýatnamasy açyldy.

300-den gowrak jeza sanksiýasy berildi.

Iki müňden gowrak ýalanlama arzasy ýazyldy.

Jemläň bularyň hemmesini...

Dört müňden agýar.

Doganlyk gazetimiz «Korkusyz» gazetini alyp göreliň.

Olaňkam baş müňe ýetip gelýär.

Ýagny?

«Sözcü» kollegiýasy neşire başlan gündünden bări ortaça alanymyzda ýakasyndan tutulyp, her gün suda äkidildi, her gün! Türkiye taryhy beýlede dursun, dünýäniň habar beriş serişdeleriniň taryhynda-da şular ýaly sistematiki hüjümiň astynda tutulýan başga bir gazet ýok bolsa gerek.

Jogapkär ýolbaşçylarymyzdan habarçylarymyza, baş redaktorlarymyzdan žurnalistlerimize, internet saýtymyzyň moderatorlaryndan buhgalterlerimize çenli – jogapkärçilge çekilenmedik personalymyz ýok!

Türme tussaglygy talap edilmedik žurnalistimiz ýok!

Esassız ýüze durmalar, delilsiz töhmetler, galp twitler, ýasama shaýatlar, montaż fotosuratlar, gornetin duzaklar, linç kampaniýalary bilen yzygiderli prokuroryň ýa-da sudýanyň öňüne dikýärler!

Hukuk bölümümüz gijesini gündiz edip, ylla dispetçer kimin durman işleýär!

Esassız salgyt jezalary berilýär.

Metbugat bildirişlerimiz kesilýär.
Heniz işine başlmadyk teleýaýlymymyza-da jeza kesdiler.
Iň soñunda... Emin Çölaşan, Nejati Dogru, Metin Ýılmaz, Yüjel Ary, Mustafa Çetin, Gökmen Ulu we Ýonja Ýükialelä berilen jemi 20 ýyl azatlykdan mahrum etme jezasy appellásiion sud tarapyndan makullandy.

Jan howpsuzlygym ýok.
Gazetler, ekranlar nyşanasyny bize tarap öwürýär.
Köçä çyksak, ýaragly goragçylar bilen çykýarys.
Eýse, bularyň ählisine «nädip döz gelýärsiňiz?» diýip sorar bolsaňyz...

Öz paýyma düşdüğinden şuny aýdaýyn.
Uniwersitetde žurnalistika ugrundan okap ýördüm.
Köçede ýakımsız bir dawa-jenjele goşuldyk, garşymyzdaky polisiýa işgäridi, ol-a bizi, bizem ony urduk, gjäni polisiýa bölümünde geçirdim.
Daň ýagtylansoň, suda äkitmelidiler.
“Aklawjymy çagyryň, gürleşjek” diýdim.
Komissar ýüzüme alaryldy: «Bärsi näme Amerikamy saña, lan!» diýdi!
Megerem etmişimiň üstünde saklanandygym üçin suda çykarjak bolýardylar, şol wagtky hereket edýän kanunlara görä etmişiniň üstünde tutulyp suda çykarylýanlaryň aklawçy tutunmak hukugy ýokdy.
Polisiýanyň gulluk ulagyna mündürdiler. Konak raýonyndaky döwlet hassahanasynyň öñünde düşürdiler, ellerim öñe tutulyp gandallanypdy. Tomus pasly bolansoň şortilidim.
Polisiýa müdirliginiň binasyna çenli şo durşuma äkitdiler.
Özleriçe ile göz edip äkiden boluþlarydy.
Bor-la... el yzymy aldylar, suda çykardylar.
Aýyplanýanyň durýan ýerinde dik durdym, aýaklarym sañyldaýardy.
«Dykyň gözenegiň aňyrsyna!» diýseler, azyndan 2-3 aý ýatjagymyz görnüp dur.
Sudýa zala girdi.
Ol maňa şeýle bir gyňralyp bakdy, soňam öñündäki iş bukjasyňa göz aýlap:

– Senmi şol eşek? – diýdi!

Näme diýeýin, iň pessaý we mylaýym ses bilen:

– Hut şeýle, ependim! – diýdim.

– Polisiýa işgärine el galдыrypsyň?

– Hawa, ependim, urdum, emma meňki dogry.

– Oglum, bärsi hukuk döwleti, başyňa şular ýaly iş düşende polisiýa edarasyna gelmeli, bul işiň hasabyny biz soramaly.

Prokuratorlar, sudýalar soramaly, şeýle dälmi ýa?

– Dogry aýdýarsyňz, ependim.

– Onda gaýtalap soraýaryn, polisiýa işgärine el galдыrdыňmy?

– Ependim, urdum, ýöne...

Sözümi kesdi, «dur» diýen manyda elini galдыrdy.

– Ogggluummm! Bular ýaly zat bolanda polisiýa bölümne barmaly, bular ýaly zadyň hasabyny bizler – sudýalardyr prokuratorlar soramaly, düşündiňmi?

Düşünmände näme etjek diýsene!

– Ýene bir gezek soraýaryn, polisiýa işgärine el galдыrdыňmy?

– Ýok, el galdyramok!

Sudýa maşynkanyň başynda oturan kätip gyza seslendi:

– Ýaz, gyzym...

Aman sypdym. Jogapkärçilikden boşatdylar.

Tussag astynda saklamazdan derňew işine dowam etdiler, emma, şol sudýanyň saýasynda gazanan wagtym meseleleri çözäge ýeterlik boldy, ýumruk iýen polisiýa işgäriniň gahary ýatyşdy, köşeşdi, aklawjylar ara girdi, janymy halas etdim.

Birnäçe ýyl geçensoň žurnalistler jemgyýetiniň Hasan Tahsin adyndaky baýragyna mynasyp boldum.

Ilkinji baýragymdy.

Ýaňky sudýanyň ýanyna gitdim. «Ependim, men ýene gelendirin» diýdim.

Ýene gyňarylyp-gyňarylyp seretdi.

– Sen şo-ol birwagtky eşek herifmi?

– Hawa, men, ependim, alan baýragymy getirdim.

– Indi ýazyp urmaga başladыňmy?

– Siziň saýaňyzda.

Sudýa:

– Otur – diýdi. Çaý getirtdi. Çaý içdik, gürrüňleşip oturdyk.

Ondan bări tegelek otuz baş ýyl geçipdir..
Ne onuň çaýynyň tagamyny unutdym, ne-de onuň beren dogaýy nesihatlaryny.

Atam deregne duran şol sudýa bolmadyk bolsa, durmuşym başga ugra gönügip gidibermelidi.

«12-nji senýabr» agdarlyşygynyň yzýanlarydy, ýaşlyk gahar-gazabyna ýeñilip eden biderek ýalňyşlygym zerarly ardurja sud edilenlik aýbyny alyp, okuwdanam kowulaýmagym daşda däldi, žurnalistlikdenem tamamy üzüp, kim bilyär, nirelerden çykardym.

«**Hukuk**» diýlen düşünjäniň diňe kanunlardan we jezalardan ybarat däldigine düşünen tejribeli sudýa durmuşymy halas edipdi.

Durmuş ýoluň nädip başlasaň, şoň ýalam dowam edýän eken...
Žurnalistlik karýerama bir sudýanyň arkasyndan başladym, otuz baş ýyl bäreň şol sudýalardyr prokurorlaryň arkasyndan dowam edýärin.

Başyma inen şunça töhmetdir myjabata, şunça linc kampaniýasyna, şunça haýbat atmalarla, şunça aýyplaw şikaýatnamalaryna, şunça dawalara garamazdan, hut şol ýatan ýeri ýagty bolmuş merhum sudýanyň saýasynda adalata bolan ynanjymy hiç ýitirmedim.

Durmuş ýolumya taýak atjak bolmalara, bizi büdretmäge, ýalňyşdurmaga synanşýandyklaryna garamazdan, görkezmeli hukuk pajygalaryna garamazdan, çekýän maddy zyýanlaryma we ruhy ezýetlerime garamazdan, ýüregime sünjülen aýna gyýçaklaryna garamazdan, ar-namysly prokurorlara, ar-namysly sudýalara bolan ynanjymy asla ýitirmedim.

«SÖZCÜ» maşgalasynyň we başlyggymyz Burak Akbaýdan başlap ähli şahsy düzümine – iň ýonekeý işgärine çenli, hemmesiniň şuňa meňzeş gyzykly hukuk başdan geçirmeleri bar.

Ine, biz hut şol sebäpli bütin bu horluklara döz gelip bilyärис...

Başymya inen we inderilen şunça heläkçiliklere garamazdan, hakykatyň keýtikläbem bolsa barmaly menziline barjagyna, wyždanly prokurorlardyr sudýalaryň entek-entekler boljagyna tüýs ýüregimizden ynanýarys.

Adalata bolan mizemez ynanjymyzy asla ýitiremzok.
Çünki biz ynamly we arkaýyn...
Ar-namysly, mertebeli žurnalistlik aýyp däldir!

Ýylmaz ÖZDIL.

«SÖZCÜ» gazeti, 16.10.2020 ý. Publisistika